

KEMILÄINEN

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI

3/2022

Hyvä
harrastus,
rikkaampi
elämä
sivut 6-7

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI 3/2022

Julkaisija: Kemin kaupunki
Päätoimittaja: Jukka Vilén
Toimitus: Taina Alajärvi, Tanja Kavasvuo, Venla Kakko,
Eija Kinnunen, Marke Rautiala, Irina Ruohonen,
Anutiina Tervonen-Aho
Sähköposti: toimitus.kemilainen@kemi.fi
Julkaisupäivä: 9.11.2022
Kansikuva: Matti Nikkilä / Mainostoimisto Reklaami
Taitto: Mainostoimisto Reklaami
Painosmäärä: 18 000 kpl
Paino: Reusner AS
Paperi: UPM Premium Silk 115 g/m²

ISSN 1799-876X

Kansikuvassa

Kemin Lämärit
Cheerleadingin
juniorijoukkue Empire:
nousija Olivia Ollila,
vasemmalta Nella Kumpuniemi,
Sonja Juuso, Venla Ravaska,
nostajat Aada Simola
ja Lempi Luukkanen

TÄSSÄ NUMEROSSA

Me varaudumme, varaudu sinäkin.....	4
Sauvosaaren uusi liikuntahalli luo synergiaa.....	5
Hyvä harrastus - rikkaampi elämä.....	6-7
Kemissä paljon tapahtumia jouluun alla ja talven aikana.....	8-9
Tapahtuma- kalenteri.....	9
Perheystävällisyys houkuttelee töihin.....	10
Kaupuginlakimies ei työtä pelkää.....	11
Elinkeinoelämässä puhaltavat uudet tuulet.....	12
Kemin kaupunkiliikenteen aikataulut 10.8.2022 - 2.6.2023.....	13
Avointa kohtaamista Pruntsin Poukamassa.....	14
Saa kokoontua.....	15
Palvelut jatkuvat hyvinvointialueella.....	16-17
Haasteet jatkuvat soten jälkeisenä aikana.....	18
Jätelaki muuttui - mitä se tarkoittaa?.....	19
Kymmenen kysymystä kulttuurista.....	20-21
Kolumni: Kemin Energia ja Vesi huolehtii kaupunkilaisten perustarpeista ..	21
Energian kallistuminen näkyä kaukolämmössäkin.....	22-23
Järjestöjen tukeminen.....	23
Briefly in English.....	24

Kuva Natalia Zakharenko

s. 6 - 7
**Hyvä harrastus -
rikkaampi elämä**

Kuva Matti Nikkilä

s. 10
**Perheystävällisyys
houkuttelee töihin**

Kuva Taina Alajärvi

s. 14
**Avointa kohtaamista
Pruntsin Poukamassa**

Kuva Matti Nikkilä

s. 15
Saa kokoontua

PÄÄKIRJOITUS

Me varaudumme, varaudu sinäkin

Venäjän häikäilemätön hyökkäys Ukrainaan on ravisuttanut turvallisuuttamme ja varsin kaukaiselta tuntunut ajatus poikkeusoloista elämisestä on tullut ajankohtaiseksi. Kallistunut energia ja hintojen yleinen nousu on koetellut meidän jokaisen hyvinvointia ja taloutta. Viime vuosina olemme edenneet kriisistä toiseen ja kaikista niistä olemme selviytyneet kohtuullisen hyvin, kiitos suomalaisten rauhallisen ja kriisinkestävän luonteen sekä viranomaisten pitkäjänteisen suunnittelun ja varautumiskyvyn.

Kemin kaupunki on omalta osaltaan tehnyt kotitehtävänsä varautumisessa varsin hyvin. Kaupungin henkilöstö on varattu poikkeusolojen tehtäviin ja heitä on koulutettu. Viime vuosina olemme päivittäneet valmiussuunnitelmia ja niitä on koeteltu harjoituksissa useiden eri uhkatilanteiden osalta. Olemme hankkineet oman viestijärjestelmän johtamiskyvyn turvaamiseksi, kunnostaneet ja varustaneet kiinteistöjemme väestönsuojat ja nostaneet omaa valmiuttamme ja tehostaneet valvontaa. Meillä on suunnitelmallisesti investoitu varavoimakoneet terveydenhuollon ja johtamiskyvyn kannalta keskeisiin rakennuksiin sekä suunniteltu evakuoitintokeskuksiin. Silti on monta asiaa joihin ei viranomaistoiminnalla voi juurikaan varautua tai vaikuttaa. Näihin tilanteisiin tulee jokaisen kaupunkilaisen varautua itsekkin.

Todennäköisin häiriötilanne, joka kuntalaisen arkea merkittäväällä tavalla vaikeuttaa, on laajamittainen ja pitkäkestoinen sähkökatko. Sähkönpuute tekee arjen yksinkertaisista asioista hyvin haasteellisia tai lähes mahdottomia. Jokaisen kaupunkilaisen on syytä pysähtyä miettimään kuinka omaa varautumistaan sähkökatkoihin voi parantaa jo varsin pienillä toimilla. Kotona olisi hyvä olla varastoituna esim. välttämättömiä ruokatarvikkeita, lääkkeitä, polttoaineita, kynttilöitä, pattereita, käteistä rahaa muutamien päivien tarpeeseen. Tulevana talvena mahdollisen valtakunnallisen sähkönpuutteen aiheuttamat Lyhyet muutaman tunnin sähkökatkot voivat olla kiusallisia, mutta suurimmalle osalle kotitalouksista niistä ei ylipääsemätöntä haittaa ole, niihinkin on kuitenkin syytä varautua ennalta.

Yllättävien tilanteiden varalle on hyvä olla etukäteen mietitty toimintasuunnitelma. Kotivara on suunnitelma siitä, miten toimia esimerkiksi sairastumisen, onnettomuuden tai luonnonvoimien sattuessa. Oman kotitalouden lisäksi myös yhteiskunta voi haavoittua hetkellisesti, menettää varautumisesta huolimatta toimintakykään ja siten vaikuttaa negatiivisesti kuntalaisten arkeen.

Varautuminen on tietojen ja taitojen hankkimista, opettelemista ja ylläpitämistä. Varautuminen erilaisiin häiriötilanteisiin on hyvää kansalaistaitoa, esimerkiksi alkusammutus- ja ensiaputaidot ovat hyödyllisiä taitoja jokaiselle, myös näiden varusteiden hankinta ennakoon on hyvää varautumista.

Varautumisesta on saatavilla lisätietoja Kemin www sivulla: www.kemi.fi/varautuminen.

Jukka Vilén
hallinto- ja kehitysjohtaja

Sauvosaaren uusi liikuntahalli luo synergiaa

TEKSTI: JANNE JYLKKÄ | KUVA: SHUTTERSTOCK.COM JA PIXABAY.COM

Sauvosaaren urheilupuiston ja uimahallin väliin rakennettava uusi liikuntahalli pitää valmistuessaan sisällään väistyvän Tervahallin sekä keila- ja tennishallien toiminnot. Liikunnan lisäksi halli mahdollistaa jatkossa suurempien konserttien ja tilaisuuksien järjestämisen Kemissä. Tapahtumien pystyttäminen ja purkaminen voidaan toteuttaa nopeammin paremman tilajärjestelyn ja logistiikan ansiosta. Tapahtuman rakentaminen ei häiritse liikuntavuoroja yhtä pitkäksi ajaksi kuin nyt Tervahallissa. Urheilupuisto antaa lisää mahdollisuuksia suurempiin messutapahtumiin alueella.

Kemin väestörakenteen muutos vaatii palvelurakenteeseen tiivistämistä. Kouluverkon tiivistyessä Sauvosaareen tarvitaan koululaisille ja lukiolaisille helposti saavutettavat liikuntatilat, joiden keskittäminen mahdollistaa sujuvan arjen liikuntatuntien järjestämisen. Liikuntahallin tiloja voidaan jakaa lohkoihin, yhdistää laajemmaksi tilaksi tai käyttää useamman lajin suorituspaikkana. Ottelu- ja kilpailutapahtumissa käytetään yleisölle teleskooppikatsomoihin, jolloin lattia katsomoiden alta avautuu tapahtumien ulkopuolella juoksuradoiksi.

Uuden liikuntahallin ja siihen liitettävän uimahallin asiakasvirrat voidaan ohja-

ta yhteisen asiakaspalvelupisteen kautta, joka säästää henkilötöyvuosia. Samoin kiinteistönhoito toteutuu samalla henkilökunnalla molemmissa halleissa. Oheispalveluna toimiva kahvio saa laajemman asiakaskunnan, joka mahdollistaa palvelun kehittämisen.

Kilpailutuksen kautta rakentajaksi on valittu RAVE Rakennus Oy, joka pääsee aloittamaan suunnittelun. Rakentamaan on tarkoitus päästä keväällä 2023. Rakentaminen tulee kestämaan reilun vuoden.

Liikuntahallin rakentamiseen tullaan käyttämään puuta niin sisäverhoiluun kuin hallin ulkopinnoilla.

Meri-Lapissa voi harrastaa lähes mitä vain. Kuvassa Kivalo-opiston monialaisia opettajia työvälineineen kulttuurikeskuksen edessä.

Hyvä harrastus - rikkaampi elämä

TEKSTI: VENLA KAKKO

KUVAT: NINA SUSI JA KANSAINVÄLINEN MIEKKAILULIITTO FIE

Harrastukset ovat meidän henkireikämme. Arjen saa muutettua mieleiseksi harrastamalla. Mikä ihanuus on käyttää vapaa-aikaansa keskittymällä mielipuhaan, kokoontumalla, kehittymällä, onnistumalla ja hemmottelemalla itseä ja omaa mieltä. Kysyimme Kivalo-opiston ja Meri-Lapin musiikkiopiston rehtoreilta sekä Hyte-koordinaattorilta, mitä alueen asukkaat harrastavat. Pääsimme haastattelemaan myös Länsi-Pohjan Miekkailijat ry:n puheenjohtajaa Varpu Wiensyä, joka oli haastatteluhetkellä kisoissa Kroatiassa.

Kurssille pääsee, mikäli tilaa on

Suurin harrastajajoukko löytyy alueeltamme Kivalo-opiston piiristä, jolla on noin 5000 opiskelijaa vauvasta vaariin. Suurimmat tuntimäärät eli suosituimmat opetusalat ovat musiikki, erilaiset kädentaidot, liikunnan kurssit, kuvataiteet ja muotoilu sekä kielet, mutta näiden lisäksi suosittuja kursseja ovat mm. teatterikurssit, erilaiset tanssikurssit ja digitaitojen opetus. Näiden suosituimpien opetusalojen lisäksi löytyy erikoisluentoja ajankohtaisilla teemoilla

sekä erikoiskursseja erilaisista aiheista kuten veneily ja Meri-Lapin linnustot. Kivalo-opiston kursseille lähtevät pääasiassa naiset, joita on 80 % opiskelijoista. Lapsia kaikista opiskelijoista on 20 %.

Kivalo-opiston rehtori Päivi Remes on ylpeä kurssien monipuolisuudesta:

- Tällä hetkellä olen tyytyväinen, että voimme tarjota suosittua sirkus- ja teatteriovetusta. Äänimaljarentoutus on erikoisemmasta päästä, vaikka rehtorina olen jo tainnut tottua mitä erikoisimpiin kursseihin. Meillä löytyy kädentaidoissakin niin monenlaisia erikoistekniikoita, että voi vain olla ylpeä monitaitoisista opettajistamme. Haluan erityisesti mainita lasten ja nuorten riista- ja kalakurssit, oman koiran hierontakurssin ja sienikurssin tältä syksyltä. Ne ovat olleet erittäin suosittuja eivätkä kaikki edes mukaan mahtuneet. Kurseille voi ilmoittautua pitkin vuotta ja kurssille pääsee, mikäli tilaa on.

Soitinopintoihin ilmoittautumisjärjestyksessä

Meri-Lapin musiikkiopistossa musiikkiharrastuksen parissa käy noin 500 oppilasta, jotka ovat pääasiassa lapsia ja nuoria. Heistä 70 % on soitin- tai lauluopiskelijoina ja 30 % musiikkileikkikoululaisia. Musiikkiopistosta ponnistetaan musiikin ammattiopintoihin. Suosituimpiin soittimiin kuuluvat piano sekä jousi- ja puhallinsoittimet, harvinaisimpiin matalaääniset soittimet kuten tuuba ja kontrabasso. Kemissä rummut, sello ja sähkökitara ovat jonoetuimmat soittimet, mutta sitä vastoin pianon, vaskisoittimien ja kontrabasson opintoihin ei nyt ole jonoja ollenkaan.

Meri-Lapin musiikkiopiston rehtori
Karri Perälä kannustaa musiikkiopintoihin:

- Nyt olisi hyvä aika aloittaa musiikkiharrastus. Lähtökohtana kannattaa olla se, että lapsi saisi juuri sen soittimen, jota

Haastatteluhetkellä Varpu Wiens (oik.) oli miekkailun Veteraanien maailmanmestaruuskisoissa Kroatiassa, kuvassa yhdessä kisatuomarin kanssa.

Cheerleading-toiminnalla on vahvasti nouseva harrastajamäärä.

haluaa oppia soittamaan. Musiikin opiskelu on hieno harrastus, joka kehittää monipuolisesti lapsen ja nuoren kykyjä ja lisää hyvinvointia. Nyt voi hakea vuoden loppuun asti niin, että oppilaaksi valitaan haastattelun kautta ilmoittautumisjärjestyksessä.

Cheerleading on uusi nousija

Urheilu- ja liikuntayhdistyksiä on kotipaikaltaan Kemiin rekisteröity 94 kappaletta. Kemin kaupungin HYTE-koordinaattori Janne Jylkkä kokee tällä hetkellä suurimmaksi nousijaksi Kemin Lämäreiden Cheerleading-toiminnan, jolla on vahvasti nouseva harrastajamäärä. Muita suuria ovat jalkapalloon ja salibandyyn liittyvä toiminta sekä myös uinti. Jalkapallossa on merkittävä yhteistyö käynnistymässä, kun Kemin Palloseuraan yhdistetään FC Kemin juniorijalkapallo- ja futsaltoiminta, josta

syntyy suurin jalkapalloseura Kemiin.

- Puuttuva harrastus Kemissä on nuorten harrastekyselyssä toivotuin laji Parakour, koska sen osalta ei ole paikallista urheiluseuraa tai ohjaajaa saatavilla, Jylkkä toteaa.

Meri-Lapin erikoisimpana lajina hän nostaa yhden vanhimmista eli miekkailun, jonka juuret ovat kaukana historiassa. Urheilumiekkailu on alkanut jo 1890-luvulla, paikallinen Länsi-Pohjan Miekkailijat ry täytti 10 vuotta.

Miekskaillen Meri-Lapista maailmankartalle

Harrastukset voivat viedä täysin mukanaan ja joskus ne vievät kansainvälisiin kilpailuihinkin. Näin kävi Varpu Wiensille, jonka tavoitimme miekkailukisoista Kroatiassa. Varpu löysi miekkailuharrastuksen aloittaessaan lukion:

- Eräänä aamuna muroja syödessäni luin maitopurkin kyljestä miekkailusta. Siitä lähti ajatus ja pian olinkin jo alkeiskurssilla.

Nyt Varpulla on tuoreimpana kevään
2022 Pohjoismaiden Mestaruuskisoista

2 kulta ja 2 hopeaa palkintokaapissaan. Kisoissa saa kokea miekkailun yhteisöllisyyttä. Tärkeimpänä saavutuksena hän pitää harrastuksen myötä solmittuja pitkäaikaisia ystävyys-suhteita, hyvänä pysynyt kuntoa sekä itsensä ylittämistä ja yllättämistä.

Varpu Wiens on vahva vaikuttaja siihen, että miekkailua voi harrastaa myös Meri-Lapissa. Hän on toiminut Länsi-Pohjan Miekkailijat ry:n puheenjohtajana seuran perustamisesta alkaen viimeiset kymmenen vuotta. Seurassa on tällä hetkellä 17 miekkailijaa. Laji sopii kaikille, jotka haluavat haastaa itseään ja kehittyä monipuolisesti sekä henkisesti että fyysisesti. Miekkailun voi aloittaa jo 6 – 8 -vuotiaana ja alkuun pääsee omilla sisäliikuntavarusteilla. Seuralta voi lainata tarvittavia miekkailutarusteita aluksi. Varpu rohkaisee kiinnostuneita:

- Miekkailuun pääsee tutustumaan esimerkiksi tulemalla paikan päälle katsomaan harjoituksia, voi ostaa 5 euron kokeilukerran tai ilmoittautua suoraan alkeiskurssille, joita järjestetään pääsääntöisesti syksyisin ja vuoden vaihteen jälkeen.

Ilmoittaudu Kivalo-opistoon: kivalo-opisto.fi

Tietoa soittimista: kemi.fi/musiikkiopisto

Ilmoittaudu Meri-Lapin musiikkiopistoon: meri-lappi.eepos.fi

Tietoa koulujen harrastuskerhoista: kemi.fi/harrastustoiminta

Tutustu miekkailuun: lansipohjanmiekkailijat.fi

Lumikuningatar ja -kuningas poseeraavat yleisöäänestyksen voittajaveistoksen kanssa.

Kemissä paljon tapahtumia joulun alla ja talven aikana

TEKSTI: KATRI JÄMSÄ, TANJA KAVASVUO, OUTI HYVÖNEN
KUVAT: KATRI JÄMSÄ

Kemin taidemuseo ja kaupunginteatteri 75 vuotta!

Kemin taidemuseon ja Kemin kaupunginteatterin 75-vuotisjuhlavuosi huipentuu seminaariin, näyttelynavajaisiin ja juhlanäytäntöön perjantaina 11.11. Päivällä järjestettävässä Kulttuurin kultakuusi - 75

vuotta taidetta, teatteria ja kulttuuritahtoa -seminaarissa kuullaan Kemin kaupunginteatterin, Kemin taidemuseon ja Kemin taideyhdistyksen historiasta. Ohjelmassa on myös musiikkia, keskustelua ja kulttuurilaitosten yhteisen näyttelyn avajaiset taidemuseossa. Illan huipentaa Kemin kaupunginteatterin Kolmen kimppa -juh-

laesitys Tullimakasiinilla.

Juhlavuoden kunniaksi Kemin taidemuseo ja Kemin kaupunginteatteri ovat koonneet taidemuseoon näyttelyn, joka kertoo molempien kulttuurilaitosten historiasta ja vaikutuksesta kaupungissa. Esillä on mm. valokuvia, julisteita, taideteoksia ja jopa kokonainen teatterilavastus. Näyttely on avoinna 12.11.2022 - 14.1.2023.

Joulutunnelmaa tapahtumista

Lasten itsenäisyyspäivän juhla järjestetään lauantaina 3.12. kello 12-14 Kulttuurikeskuksessa. Ohjelmasta vastaa muun muassa Maailman vahvin Jänis -ryhmä Oulusta. Lapsille jaetaan itsenäisyyspäivän mitalit ja tietenkin herkutellaan juhlavasti. Lapsset saavat halutessaan pukeutua hienosti tai roolivaatteisiin. Aikuisen saa ottaa juhlaan mukaan. Tapahtuma järjestetään yhteistyössä Kulttuurikeskuksen toimijoiden kanssa.

Perinteinen Joulunavaus järjestetään 26. marraskuuta. Joulunavauksessa on perinteisesti musiikkia ja joulutunnelmaa Täiköntorilla. Kemin kuninkaallisilla on traditio siunata leipä tapahtumassa ja lisäksi näemme paikan päällä aidon joulupukin!

Joulumyyjäiset järjestetään Kulttuurikeskuksessa lauantaina 10. joulukuuta kello 11-15. Joulutunnelmaa luo myyjien herkullisten ja kauniiden joulutuotteiden lisäksi trubaduuri Jukka Lammisen tulkitsemat joululaulut tasatunnein.

Joulupukki sai peräänsä viime vuonna koirakulkueen!

Ilotulitukset huipentavat tapahtumavuoden!

Vuoden päättävät näyttävät uudenvuoden ilotulitukset, jotka järjestetään Sisäsataman alueella tänäkin vuonna. Ilotulitukset keräävät ihmiset yhteen vauvasta vaariin.

Talvitapahtumia pakkasten keskellä

Talven suurin tapahtuma kaupungille on LumiVisio, joka on uniikki lumenveistokilpailu koululaisten ja opiskelijoiden kesken. LumiLinnastaan tunnettu Kemi mahdollistaa näin myös nuorten pääsyn harjoittamaan lumenveistotaitojaan. Parhaimmille joukkueille on myös ollut perinteisesti hienot palkinnot. Lumenveistopäivänä on myös ollut muunlaista kilpailua, viimeisimpänä talviolympialaiset, jossa oli esimerkiksi pulkanvetokilpailua ja frisbeegolfia sekä muuta tiimityöskentelyä ja koordinaatiota vaativaa lajia. Tapahtumassa on tarkoitus saada kaikki Kemin koulut liikkeelle torille viettämään yhteishenkeä nostattavaa päivää. Tapahtumasta jää kaupunkilaisten ihasteltavaksi 20-30 lumiveistosta.

Pakkasukko Blues N' Jazz eli kansainvälinen rytmimusiikkifestivaali tekee paluun ja soi ympäri Kemiä parin vuoden tauon jälkeen. Talvitapahtumien kausi päättyy Kemin perinteisiin Kevätmarkkinoihin, jotka järjestetään Täiköntorilla ja kävelykadulla heti maaliskuun alussa.

Tapahtumakalenteri

MARRASKUU:

- Pe 11.11. Klo 19 Meri-Lapin musiikkiopiston opettajat esiintyvät. He eivät koskaan sydäntämme saa -konsertti ukrainalaisten hyväksi Kemin kirkossa.
- La 12.11. Pohjan mieslaulajat -konsertti Kemin taidemuseossa
- La 12.11.2022 - 14.1.2023 Kulttuurin kultakausi - 75 vuotta taidetta, teatteria ja kulttuuritahtoa -näyttely Kemin taidemuseossa
- La 12.11. alkaen Kemin kuvataiteilijat ry:n 50-vuotisjuhlanäyttely, Kulttuurikeskuksen aula
- La 12.11. Sirkuspajat (Lastenkulttuurikeskus) vauvasirkus 4-12 kk vauvoille, lastentyöpaja yli 10-v.
- Pe 18.11. klo 19 Meri-Lapin jousikvartetti: Le Grand Tango Kemin taidemuseossa
- La 19.11. Lasten Kemi -tapahtuma kulttuurikeskuksessa
- La 26.11. Joulunavaus Täiköntorilla

JOULUKUU:

- La 3.12. Lasten Itsenäisyyspäivän juhla taidemuseossa
- La 3.-4.12. Pop-up Sataman Loimu, Vanha Tullikamari
- Pe 9.12. Kehitysvammaisten liikuntakerhojen päättäjäiset Joulukeilauksen merkeissä Kemin keila ja tennishallilla
- La 10.12. Joulumyyjäiset Kemin taidemuseossa
- La 10.12. Mangakurssi Lastenkulttuurikeskuksessa yli 10-vuotiaille
- Su 11.12. Kemin kuninkaallisten 20-vuotisjoulujuhlakonsertti "Joulumaa on rauhan valtakunta", Kemin kirkko
- To 15.12. Klo 18 Ajan laulu -joulukonsertti Kemin taidemuseossa
- La 17.12. Joulupaja perheille Lastenkulttuurikeskuksessa
- La 31.12. asti: Mauri-myrsky 40 vuotta Esko Alamaunun valokuvia Kemin historiallisessa museossa
- La 31.12. Uudenvuoden ilotulitukset, Sisäsatama

TAMMIKUU:

- Pe 20.1.-12.3. Dance macabre - Jouko Alapartanen, Tuomas Korkalo, Ulla Remes, Anna-Maija Rissanen ja Mika Vesalahti Kemin taidemuseossa
- La 21.1. klo 12-15 Lauantaipaja Lastenkulttuurikeskuksessa

HELMIKUU:

- LumiVisio
- Pakkasukko Blues N' Jazz 2023
- Ke 22.2.2023 Uimahallin Naisten ilta klo 17 - 21

MAALISKUU:

- 2.-4.3. Kevätmarkkinat, Täiköntori
- 6.-11.3. Hiihtolomaviikon ohjelmaa lapsille ja nuorille

HUHTIKUU:

- Kivalo-opiston soitin-, laulu- ja tanssiryhmien kevään esiintymisesonki

TOUKOKUU:

- Meri-Lapin musiikkiopiston oppilaiden kevätkonserttisesonki
- Ma 1.5. Vappu
- Ke 10.5. Unelmien liikuntapäivä

Ajantasaiset tiedot tapahtumista löytyvät

tapahtumakalenteristamme: www.kemi.fi/tapahtumat

Henkilöstöpäällikkö Jani Koskela sanoo, että Kemistä halutaan tehdä entistäkin houkuttelevampi työpaikka.

Perheystävällisellä työpaikalla otetaan huomioon erilaiset elämäntilanteet osana työntekoa ja työpaikan käytäntöjä ja asenteita.

Koskela korostaa, että perheystävällisyydessä ei ole kyse pelkästään lapsiperheistä.

- Ihminen voi vaikkapa toimia työnsä ohella omaishoitajana.

Tausta strategiassa

Perheystävällisen työpaikan tunnuksen hakeminen on saanut alkunsa kaupungin strategiatyöstä. Tunnusta haetaan Väestöliitolta.

Väestöliitto käy läpi kaupungin toiminnan, ja työn aikana tehdään myös henkilöstökysely. Tämän jälkeen luodaan ohjelma, jonka tavoitteena on muokata käytännöt sellaisiksi, että Perheystävällisen työpaikan tunnus voidaan myöntää.

- Haluamme osallistaa tässä työssä koko henkilöstön, Koskela toteaa.

Työ on pitkäjänteistä. Koskela sanoo, että tunnuksen saamiseen voi mennä vuodesta kolmeen vuoteen.

- Työhön kuuluu myös jatkuva parantaminen. Tunnus myönnetään kolmeksi vuodeksi, jonka jälkeen kehitystä tarkastellaan jälleen.

Jatkuva parantaminen on sinänsä tuttua, sillä Kemin ympäristösertifikaatin ylläpitämiseksi tehdään töitä vastaavalla tavalla.

Kuvastaa nykyaikaa

Tällä hetkellä Perheystävällisen työpaikan tunnus on kolmellatoista työnantajalla. Joukkoon kuuluvat esimerkiksi Kela, DNA Oyj ja Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä.

Perheystävällisyyteen satsaaminen kuvastaa myös nykyaikaa.

- Kun työtä haetaan, palkka ei ole enää välttämättä se tärkein asia. Monelle hakijalle myös työpaikan maine ja henki vaikuttavat hakemispäätökseen, Koskela kertoo.

Perheystävällisyys houkuttelee töihin

TEKSTI JA KUVA: MATTI NIKKILÄ

Kemi hakee Perheystävällisen työpaikan tunnusta. Perheystävällisyys koskee muitakin, kuin lapsiperheitä.

Suomeen on ennustettu monelle alalle työvoimapulaa, ja tämä koskee myös kuntia. Jatkossa kuntien pitää pystyä houkuttelemaan työntekijöitä ja saamaan heidät viihtymään töissään.

Kemissä tähän on pyritty aina, mutta nyt yhdeksi työvoimaa houkuttelevaksi tekijäksi kaupunki aikoo hakea Väestöliiton Perheystävällinen työpaikka -tunnusta.

- Tarkoitus on tehdä perheen ja työn yhdistäminen mahdollisimman joustavaksi. Työntekijä ei saa kokea syyllistyvänsä siitä, että jää esimerkiksi kotiin hoitamaan perheenjäsentään, sanoo kaupungin henkilöstöpäällikkö Jani Koskela.

Tunnus kertoo työnantajan sosiaalisesta vastuullisuudesta ja sitoutumisesta perheystävällisyyden toteuttamiseen.

TÖISSÄ KEMISSÄ

Kaupunginlakimies ei työtä pelkää

TEKSTI JA KUVA: MATTI NIKKILÄ

Elokuun alussa tehtävässään aloittanut Essi Salmela arvostaa työn vaihtelevuutta.

Elokuun alussa työnsä aloittanut Kemin uusi kaupunginlakimies Essi Salmela on sitä tyyppiä, joka ei jää murehtimaan edessä olevaa työmäärää.

- Mielestäni on turha säikähtää työn määrää. Tärkeämpää on keskittyä tekemään töitään huolellisesti ja tehokkaasti.

Salmela sanoo, että ei ole koskaan ajatellut, että työtä olisi paljon.

- Kiireisinä aikoina täytyy vain keskittyä töiden tekemiseen ja jälkikäteen saattaa havahtua siihen, että tulipa tehtyä paljon töitä.

Töitä kaupunginlakimiehellä riittääkin. Uuteen työpaikkaan totuttelun lisäksi hänellä on työn alla myös historian pro gradu Oulun yliopistoon. Oikeustieteen maisteriksi hän valmistui kaksi vuotta sitten.

Tuttu kaupunki

Rovaniemeltä kotoisin olevalla Sarmelalla on runsaasti juuria seudulla. Mummola on Kemissä ja isän puolen suku on lähtöisin Simosta. Hän näkee sen eduksi.

- Kaupunginlakimiehelle kuuluu tiettyjä tehtäviä, joissa kaupungin tuntemus auttaa. Sen lisäksi taustani ansiosta toivon Kemin kaupungille hyviä asioita.

Yksi palkitseva asia työssä on, että siinä saa tehdä hyvää. Kaupungilla työkaverit ovat mukavia ja päteviä.

- Voi ehkä kuulostaa "milleniaalilta", mutta minusta työn kuuluu olla myös

mukavaa. Joka päivä ei tietenkään tarvitse olla hauskaa, mutta elämä käy nihkeäksi, jos ei halua tehdä omia töitään.

Monipuolisuus houkutteli

Kaupunginlakimieheksi Salmela innostui hakemaan nähtyään Facebookissa kohdennetun mainoksen tehtävästä.

- Haastattelu oli juhannuksen alla,

21. kesäkuuta. Muistan päivämäärän hyvin, koska sanoin haastattelussa olevani vielä tänään 28-vuotias, mutta täytän seuraavana päivänä 29 vuotta.

Salmelaa kiehtoi tehtävän monipuolisuus ja vaihtelevuus.

- Kaupunginlakimiehenä yksi seuraavista isommista projekteista, jota olemme jo aloitelleet, ovat tulevat vaalit.

Monenlaista liikkumista

Harrastamaankin uusi kaupunginlakimies ehtii. Hänet voi nähdä uimassa, kuntosalilla, ryhmäliikuntatunneilla tai kavereiden seurassa aikaa viettämässä.

- Matkustan myös paljon. Seuraavaksi olen lähdessä Lontooseen.

Tänäänkin Salmelan työhuoneen nurkassa on pakattu matkalaukku. Matka ei ole kuitenkaan tällä kertaa pitkä, sillä hän on menossa viikonlopuksi Rovaniemelle.

Kemin kaupunginlakimies Essi Sarmelaa houkuttelivat Kemiin monipuolinen tehtävä ja seudulta löytyvät juuret.

Yrityskehittämisen asiantuntija Sanna Kotajärvi osallistui syyskuussa Digipoloksen järjestämään Vedystä Voimaa Meri-Lappiin -tapahtumaan.

Elinkeinoelämässä puhaltavat uudet tuulet

TEKSTI JA KUVA: IRINA RUOHONEN

Hyvät toimijaverkostot ja pitkät perinteet tiiviin yhteistyön tekemisessä ovat myötävaikuttaneet elinkeinoelämän vilkastumiseen Kemissä ja lähiseuduilla. Siitäkin huolimatta, että energian hinnan nousu ja yleismaailmallinen epävarmuuden tila aiheuttavat haasteita, joiden äärellä nyt kaikki olemme.

Verkostotyön voima

Näiden heikentyneiden suhdannenäkymien rinnalla Kemistä kuuluu hyviäkin uutisia, etenkin teollisuuden saralta. Yksikin myönteinen yritys uutinen lisää mahdollisuuksia alueen muille yrityksille.

Maailman epävarmuustekijöistä huolimatta myönteisiä näkymiä on kantautunut yritysasiainkuvaukseen tietoon. Kemin elinkeinopalveluiden Sanna Kotajärvi on yrityskehittämisen asiantuntijana huomannut, että Metsä Fibren tehdasinvestointi on selvästi piristänyt alueen yrityskenttää. Hänen mielestään tämänhetkinen kehitys tulee vaikuttamaan pitkälle alueen yritysten mahdollisuuksiin kehittää ja investoida

toimintaansa. Veitsiluodon tehdasalueen uudelleenkehittämiseen panostetaan, ja alue on vahva vetovoimatekijä kaupungin tulevaisuudessa. Sanna Kotajärvi näkee kiinnostuksen Veitsiluotoon lisäävän myös kiinnostusta laajemminkin kaupunkiin.

Saumaton yhteistyö muiden toimijoiden kanssa edistää ratkaisujen toteuttamisen käytännössä. Alueen yrityskehittämisen asiantuntijat tekevät säännöllisesti yhteistyötä niin TE-toimiston ja ELY-keskuksen kanssa kuin alueen oppilaitosten, yritysjärjestöjen ja lähikuntien elinkeinoasiantuntijoiden kanssa. Yksi näkyvä tulos näille taustalla tehdyille ponnisteluille saatiin viime kesäkuussa, kun suomalainen Infinited Fiber Company ilmoitti ensimmäisen tuotantoon tähtäävän tekstiilikuitutehtaansa rakentamisesta Veitsiluotoon.

maisen tuotantoon tähtäävän tekstiilikuitutehtaansa rakentamisesta Veitsiluotoon.

Tästä eteenpäin

Hyvätkin uutiset pitävät yrityskentän toimijat kiireisenä, sillä nyt on yhteisvoimin varmistettava sekä työvoiman riittävyys alueella että kysyntää vastaavat koulutusohjelmat. Tällä hetkellä Sanna Kotajärvi, yhdessä laajan toimijaverkoston kanssa, etsii ratkaisuja, jotta Meri-Lapin alueen yritystoiminta vahvistuu ja vilkastuu entisestään. Vilkas yritystoiminta heijastuu elinvoimaisempaan asuinalueeseen. Kemin äkillisen rakennemuutoksen tilanteessa on siis siirrytty uuteen aikaan. Tästä on hyvä jatkaa.

KEMIN KAUPUNKILIIKENTEEN TALVIAIKATAULUT

10.8.2022 - 2.6.2023

Talviajan kaupunkiliikennettä ajetaan linja 2 lisäksi linjat 2B, 2C, 2BC, 6/6A.
Muiden linjojen aikataulut löytyvät mm. Google Maps -palvelusta, Matkahuollon aikatauluhausta
www.matkahuolto.fi tai Reitit & Liput - mobiilisovelluksesta.
Voit tarkistaa linja-autojen ajantasaiset sijainnit sijaintikartasta www.kemintaksi.fi/joukkoliikenne.

LINJA 2 MA-PE

Keskustan lenkki ajetaan samaan suuntaan

LINJA 2 Rytikari - Syväkangas - keskusta				
Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu - Rytikatu - Veitsiluodontie - Hepolantie - Ruonantie - Veitsiluodontie - Eteläntie - Ouluntie - Valtakatu - Asemakatu - Meripuistokatu - Sankarikatu - Kauppakatu - Sairaalakatu				
Rytikarista keskustaan				
MA-PE				
Työväentalo, Rytikatu	Hepolan koulu, Hepolantie	Ritikka, Ouluntie	Kaupungintalo, Meripuistokatu	LPKS, Sairaalakatu
6:17	6:22	6:28	6:35	6:40
KOULU 7:07 ¹	7:10	7:20	7:30 ¹	7:35
7:17	7:22	7:28	7:35	7:40
8:17	8:22	8:28	8:35	8:40
9:17	9:22	9:28	9:35	9:40
10:17	10:22	10:28	10:35	10:40
11:17	11:22	11:28	11:35	11:40
12:37	12:42	12:48	12:55	13:00
13:37	13:42	13:48	13:55	14:00
14:37	14:42	14:48	14:55	15:00
15:37	15:42	15:48	15:55	16:00
16:37	16:42	16:48	16:55	17:00
17:37	17:42	17:48	17:55	18:00
18:37	18:42	18:48	18:55	19:00
19:37	19:42	19:48	19:55	20:00

¹ vuoro jatkaa linja-autoasemalta linjana 2C Kivikon kampukselle, ei ajeta matalalattia-autolla

LINJA 2 MA-PE

Keskustan lenkki ajetaan aina samaan suuntaan. Paluuvooro keskustasta Rytikariin ajaa Rytikarin lenkin tarvittaessa (T), jos on menijöitä.

LINJA 2 Keskusta - Syväkangas - Rytikari				
Sairaalakatu - Marina Takalon katu - Pohjoisrantakatu - Asemakatu - linja-autoasema, Asemakadun pysäkki - Meripuistokatu - Valtakatu - Ouluntie - Eteläntie - Veitsiluodontie - Ruonantie - Hepolantie - Veitsiluodontie (- Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu)				
Keskustasta Rytikariin				
MA-PE				
LPKS, Sairaalakatu	Linja-autoasema, Asemakatu	Ritikka, Ouluntie	Hepolan koulu, Hepolantie	Työväentalo, Rytikatu
6:00	6:02	6:11	T ¹	T
6:40	6:42	6:51	T ¹	T
7:40	7:42	7:51	7:57	T
8:40	8:42	8:51	8:57	T
9:40	9:42	9:51	9:57	T
10:40	10:42	10:51	10:57	T
12:10	12:12	12:21	12:27	T
13:10	13:12	13:21	13:27	T
14:10	14:12	14:21	14:27	T
15:10	15:12	15:21	15:27	T
16:10	16:12	16:21	16:27	T
17:10	17:12	17:21	17:27	T
18:10	18:12	18:21	18:27	T
19:10	19:12	19:21	19:27	T

¹ vuoro ajaa suoraan Veitsiluodontietä, vain tarvittaessa Ruonantie - Hepolantien kautta

LINJA 2 LA-SU

Keskustan lenkki ajetaan aina samaan suuntaan. Paluuvooro keskustasta Rytikariin ajaa Rytikarin lenkin tarvittaessa (T), jos on menijöitä.

LINJA 2 Rytikari - Syväkangas - keskusta				
Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu - Rytikatu - Veitsiluodontie - Hepolantie - Ruonantie - Veitsiluodontie - Eteläntie - Ouluntie - Valtakatu - Asemakatu - Meripuistokatu - Sankarikatu - Kauppakatu - Sairaalakatu				
Rytikarista keskustaan				
LA-SU				
Työväentalo, Rytikatu	Hepolan koulu, Hepolantie	Ritikka, Ouluntie	Kaupungintalo, Meripuistokatu	LPKS, Sairaalakatu
10:37	10:42	10:50	10:55	11:00
11:37	11:42	11:50	11:55	12:00
13:37	13:42	13:50	13:55	14:00
14:37	14:42	14:50	14:55	15:00
15:37	15:42	15:50	15:55	16:00
16:37	16:42	16:50	16:55	17:00

LINJA 2 Keskusta - Syväkangas - Rytikari				
Sairaalakatu - Marina Takalon katu - Pohjoisrantakatu - Asemakatu - linja-autoasema, Asemakadun pysäkki - Meripuistokatu - Valtakatu - Ouluntie - Eteläntie - Veitsiluodontie - Ruonantie - Hepolantie - Veitsiluodontie (- Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu)				
Keskustasta Rytikariin				
LA-SU				
LPKS, Sairaalakatu	Linja-autoasema, Asemakatu	Ritikka, Ouluntie	Hepolan koulu, Hepolantie	Työväentalo, Rytikatu
10:10	10:12	10:20	10:27	T
11:10	11:12	11:20	11:27	T
13:10	13:12	13:20	13:27	T
14:10	14:12	14:20	14:27	T
15:10	15:12	15:20	15:27	T
16:10	16:12	16:20	16:27	T

Liikennöitsijä Kemin Taksipalvelu Oy
Asiakaspalvelu ma-pe 8-15 puh. 050 529 1376
www.kemintaksi.fi

	Aikuinen	Lapsi / nuori 4-18 v.	Alle 4 v.
Kertalippu, eur	3,50 €	1,80 €	ilmainen

Aikataulumerkintöjen selitteet

HH:MM kiinteä lähtöaika pysäkillä (auto ei lähde ennen ilmoitettua aikaa)
HH:MM arvioitu lähtöaika pysäkillä
| auto ei aja pysäkin kautta
T ajetaan tarvittaessa, jos on menijöitä

Poikkeavat ajopäivät 10.8.2022 - 2.6.2023

6.12. itsenäisyyspäivä, ajetaan sunnuntaivuorot
24.12. jouluaatto, ajetaan sunnuntaivuorot, klo 13 jälkeen lähteviä vuoroja ei ajeta
25.12. joulupäivä, ei liikennöintiä
26.12. tapaninpäivä, ajetaan sunnuntaivuorot
6.1. loppipäivä, ajetaan sunnuntaivuorot
7.4. pitkäperjantai, ajetaan sunnuntaivuorot
10.4. toinen pääsiäispäivä, ajetaan sunnuntaivuorot
1.5. vappupäivä, ajetaan sunnuntaivuorot
18.5. helatorstai, ajetaan sunnuntaivuorot

Avointa kohtaamista Pruntsin Poukamassa

TEKSTI JA KUVA: TAINA ALAJÄRVI

Talvikemiläiset Anna Titoff ja Hermann olivat Pruntsin Poukaman avajaisissa ja tulivat nyt katsomaan syksyn menoa.

Pruntsilla rakennetaan asuinkorttelin lisäksi myös uutta toimintaa lapsille, nuorille ja perheille. Perhekeskustoimintaan liittyvä Pruntsin Poukama aloitti toukokuussa 2022 avoimena kohtaamispaikkana osoitteessa Kauppakatu 28. Ikkunasta näkyy tien toisella puolen ovi synnärille mikä onkin hyvä vertauskuva Pruntsin Poukaman toiminnallekin, synnytetään uutta yhdessäoloa lapsiperheille.

Pruntsin talossa kokoontuu avoin perhekahvila maanantaisin kello 10-12 ja keskiviikkoisin kello 12-14. Perhekahvilaan kokoonnutaan joko jonkin teeman tai ihan vaan vapaan oleskelun merkeissä. Kahvinkeittäjinä ovat MLL:n Lapin piirin, Kemin seurakunnan, SPR:n, Aito-hankkeen tai Vahvax-hankkeen työntekijät.

Talossa on mahdollista järjestää myös muita perhekeskustoimintaan sopivia tilaisuuksia, lisäedellytyksenä on maksuttomuus tilaisuuteen osallistujille, onhan tilojen käyttökinn maksutonta tilaisuuksien järjestäjille. Esimerkiksi lokakuussa Poukamassa oli kaikille avoin tukihenkilö- ja tukiperhetoiminnan esittelytilaisuus.

Pruntsin Poukaman tapahtumat löydät kemi.fi:n tapahtumakalenterista sekä kuukausikalenterin ja paljon muuta facebookista tai instagramista.

Kemissä perhekeskukseen kuuluu Pruntsin Poukaman lisäksi jo olemassa olevat perheiden, lasten ja nuorten palvelut omine kohtaamispaikkoinen kertoo Vahvax-hankkeen projektipäällikkö Saara Kaarnalinn. Uudet yhteistyökumppanit ovat tervetulleita mukaan perhekeskustoimintaan ja jo olemassa olevan verkoston kanssa perhekeskustoimintaa kehitetään koko ajan eteenpäin, kertoo Saara.

Pruntsin Poukaman ja Saaran yhteystiedot löydät

Facebookista @perhekeskuskemissa
Instagramista @perhekeskuskemissa
[www.kemi.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/
palvelut-kohderyhmille/perhekeskus/](http://www.kemi.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/palvelut-kohderyhmille/perhekeskus/)

Maarit Hast vetää hydrojumpsia Kemlin uimahallilla.

Tutustu somessa:

Facebook:

@kemlinliikuntapalvelut

Instagram:

@liikkuminenonmakiakemissa

Saa kokoontua!

TEKSTI JA KUVA: MATTI NIKKILÄ

Kemissä on senioreillekin runsaasti virkistymismahdollisuuksia. Mukaan pääsee saapumalla paikalle.

Kemlin uimahallissa erityisryhmien liikunnanohjaaja Maarit Hast vetää hydrospinning-tuokiota. Hän polkee kuntopyörää ja ottaa hymyysanat käsiinsä. Vastuskelukkeet lisäävät jumpan tehoa. Osallistujat seuraavat ohjeita silmä tarkkana.

Tänään jumppa on suunnattu erityisryhmälle. Kemlin kaupungissa on mahdollista osallistua soveltavan liikunnan ryhmiin useassa eri kohteessa. Erilaisia liikuntaryhmiä on monenikäisille ja vaihteleviin tarpeisiin.

- Ryhmissä käy viikottain noin parisataa ihmistä, kertovat Hast, vapaa-aikapäällikkö

Marke Rautiala ja liikunnanohjaaja Heidi Lassuri.

Liikuntatuokion järjestämiseen riittää, että yksikin osallistuja tulee ajoissa paikalle.

Tuolijumppaa taidemuseossa

Liikunnan avulla on myös pyritty yhdistämään eri toimintoja. Taidemuseossa on esimerkiksi mahdollista järjestää tuolijumppatunteja silloin, kun museon näyttely sallii sen. Samalla kertaakaan saa tutustua viimeisimpään näyttelyyn ja kohotettua kuntoa.

- Yhdistämisen mahdollisuuksia on varmasti lisääkin, Rautiala toteaa.

Rautiala, Hast ja Lassuri tuovat esiin ajatuksen, että Kemissä saa liikkua ja liikkeelle saa lähteä. Ulkona ja luonnossa liikkuminen virkistävät ja esimerkiksi Man-

sikkanovalta löytyy ulkokuntosali.

- Liikuntaneuvonnasta on lisäksi mahdollista saada yksilöllistä liikuntaneuvontaa, Lassuri sanoo.

Kemlin kaupungin liikuntaryhmissä käy joka viikko yli 200 ihmistä. Yhdistysten ja seurojen toiminta mukaan luettuna kaupungissa on sisäliikuntakertoja noin 330 000 vuodessa.

Paljon muutakin kuin liikuntaa

Korona-aika häiritsi voimakkaasti niin nuorempien kuin senioreidenkin harrastamista. Korona ei enää häiritse kokoontumismahdollisuuksia, mutta se näkyy yhä ihmisten harrastamistavoissa.

Senioreille on muitakin kokoontumismahdollisuuksia kuin liikuntaryhmät tai kirjasto. Pruntsin alueella pystyy tapaamaan toisia ihmisiä. Tämän lisäksi vilkas Kemikamari on kaikenikäisten koaamispaikka.

Oman lisänsä tarjontaan tuovat myös seurakunnan Hopealyhty sekä aikuissosiaalityön asiakkaiden ja perheiden vanhempien digitaalisten taitojen sekä hyvinvointipalvelujen saatavuutta edistävä Vahvax-hanke.

Kemin perusturvajohtaja ja Lapin hyvinvointialueen sosiaalijohtaja Liisa Niiranen sanoo, että turvallinen siirtymä asiakkaille on ollut tärkeintä hyvinvointialueen aloitusvaiheessa.

Palvelut jatkuvat hyvinvointialueella

TEKSTI JA KUVAT: MATTI NIKKILÄ

Hyvinvointialueiden valmistelutyössä on varmistettu se, että palvelut jatkuvat vuoden vaihteessa kuten ennenkin.

Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujen järjestämisestä siirtyy hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Kun hyvinvointialueet aloittavat, on edessä suuri muutos.

Tavallista kuntalaista saattaa huolettaa, miten muutos näkyy heille vuoden vaihteessa. Vuoden vaihteessa ei ole odotettavissa isoja muutoksia.

- Hyvinvointialueella valmistelussa on tärkeintä, että asiakkaiden palvelut turva-

taan, sanoo Liisa Niiranen.

Niiranen jakaa aikansa sekä Kemin perusturvajohtajana että Lapin hyvinvointialueen sosiaalijohtajana. Viime ajat ovat kuluneet tiiviisti hyvinvointialueen valmisteluissa. Työ jatkuu tiiviinä edelleen.

- Savottaa on vielä paljon edessä.

Jatkuvuus tärkeää

Tähän saakka hyvinvointialueen valmiste-

lu on keskittynyt organisaation valmisteluun, toiminnan käynnistämiseen ja jatkuvuuden turvaamiseen.

- Esimerkiksi ikäihmisten, sosiaalityön ja perusterveydenhuollon palvelut säilyvät pääasiassa ennallaan, Niiranen toteaa.

Sosiaalipalveluihin valmistellaan yhteisiä myöntämisperusteita ja toimintaohjeita, mutta ne otetaan käyttöön uusille asiakkaille. Peruspalveluiden verkostossa ei ole tiedossa isoja muutoksia. Palvelua saa vuoden alussakin tutusta paikasta.

Muutoksia palveluihin voi olla tiedossa pidemmän päälle, mutta kaikki niistä eivät johdu hyvinvointialueesta. Esimerkiksi samaan aikaan kun hyvinvointialueet aloittavat, astuu todennäköisesti voimaan myös uusi vammaispalvelulaki.

Muutokset päällikötasolla

Henkilöstörakenteessa suurimmat muutokset hyvinvointialueen alkuvaiheessa tapahtuvat päällikötasolla.

Työntekijöiden lähiesihenkilöt säilyvät ennallaan, mutta ylempien esihenkilöiden tehtävät voivat muuttua.

- Vaikka tällä hetkellä perustetaan useita päälliköiden paikkoja, yhteensä näitä paikkoja tulee olemaan vähemmän kuin mitä nykyisissä järjestelmissä on ollut, Niiranen kertoo.

Yhdenmukaistaminen työllistää

Lähitulevaisuudessa suurin työllistäjä Niirasen näkökulmasta löytyy palveluiden yhdenmukaistamisesta. Myöntämisperusteiden lisäksi tämä koskee esimerkiksi omaishoidon palkkioita.

- Vielä on liian aikaista sanoa, mikä omaishoidon palkkion taso tulee olemaan, mutta Kemissä se ei ainakaan laske, Niiranen sanoo.

Asiakasmaksut Kemissä säilyvät pääosin ennallaan. Kotipalvelun maksut tulevat muuttamaan, mutta siitä ei ole vielä tässä vaiheessa arviota, nousevatko vai laskevatko ne.

Hyvinvointialueiden tuoma muutos koskee myös opiskelijahuoltoa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä kuraattorin ja psykologin palvelut siirtyvät hyvinvointialueelle.

- Kemissä nämä toiminnot siirrettiin sosiaali- ja terveystieteisiin jo organisaatio-uudistuksen yhteydessä vuonna 2021.

Vaikka kouluissa samat ihmiset jatkavat työtään, heidän taustaorganisaationsa tulee siis vaihtumaan.

Kuntien rooli muuttuu

Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon perus- ja erikoistason palveluista ja pelastus-

Toimintaa pitää
kehittää myös
asiakaslähtöiseksi
ja se edellyttää eri
toimijoiden
yhteistyötä.

toimen järjestämisestä siirtyy hyvinvointialueille.

Jatkossa väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on sekä kuntien että hyvinvointialueiden tehtävä. Palveluita pyritään kehittämään, ja tavoite on siirtää niiden painopiste raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakkoivaan toimintaan.

Toimintaa pitää kehittää myös asiakaslähtöiseksi, ja se edellyttää eri toimijoiden yhteistyötä.

Terveydenhuolto jatkaa

Kun hyvinvointialueen toiminta käynnistyy, Mehiläinen Länsi-Pohja tuottaa edelleen osan perusterveydenhuollon palveluista ja somaattisen erikoissairaanhoidon.

Mehiläinen Länsi-Pohjan sopimuksen muuttamisen selvittelyyn on palkattu selvitysmiehet, jotka tekevät aikanaan esityksen mahdollisista muutoksista nykyiseen palvelusopimukseen, joten pidemmän päälle muutokset ovat mahdollisia.

Jos muutoksia näihin palveluihin josain myöhemmässä vaiheessa suunnitellaan, niistä käydään varmasti mittava julkinen keskustelu.

Joka tapauksessa Kemissä tulee säilymään terveysasema.

SOTE-UUDISTUS

Sote-uudistuksessa kehitetään julkisia palveluja.

Julkiset sosiaali- ja terveystieteiden palvelut ovat palveluja, jotka valtio ja kunnat rahoittavat verovarilla.

Näitä ovat muun muassa:

- sosiaalihuollon palvelut, kuten sosiaaliohjaus ja sosiaalinen kuntoutus
- avoterveydenhuollon palvelut (tarkoittaa yleensä terveyskeskuksen vastaanottopalveluja sekä muun muassa ennaltaehkäiseviä neuvolapalveluja)
- sairaalapalvelut
- suun terveydenhuolto
- mielenterveys- ja päihdepalvelut
- lastensuojelu
- vammaispalvelut
- ikäihmisten asumispalvelut
- kotihoito

Palvelut säilyvät hyvinvointialueen aloittaessa kuten ennenkin. Asiakkaat jonottivat suun terveydenhuoltoon Kemissä terveysasemalla.

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalaisen mukaan kunnan tehtävissä on jatkossa keskeistä hyvinvoinnin edistäminen.

Haasteet jatkuvat soten jälkeisenä aikana

TEKSTI JA KUVA: MATTI NIKKILÄ

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalaisen mukaan elinvoiman edistäminen on jatkossa keskeistä.

Kuntien työ jatkuu haastavana sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveyspalvelut irtautuvat niiden alaisuudesta, sanoo Kemin kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen.

- Kuntien tulot pienenevät huomattavasti. Myönteistä kuitenkin on, että tulojen ennakoitavuus paranee.

Tulevaisuudessa elinvoiman edistäminen on oleellista. Kuntien pitäisi mahdollistaa työpaikkojen syntymistä ja yritysten perustamista alueelleen.

Elinvoima, yritykset ja työpaikat ovat tärkeitä siksi, että niistä maksetuilla veroilla turvataan kunnan tulopohjaa. Kun sote on käynnistynyt, kuntien valtionosuudet laskevat huomattavasti.

Kaupunginjohtaja Ruotsalainen katsoo, että tulevaisuudessa vaaditaan seudullista

näkökulmaa ja yhteistyötä asioiden edistämiseksi.

Kaupungin täytyy olla aktiivinen elinvoiman edistäjä kaavoituksenkin kautta. Myös joustavuus on tärkeää.

- Yrityksille pitää tarjota mahdollisuus sijoittua nopeasti paikkakunnalle. Ei ole esimerkiksi välttämättä järkevä pitää kiinni tietystä tonttikoosta, jos se ei sovellu yritykselle.

Hyvinvointi tärkeää

Keskeinen teema kunnan tehtävissä jatkossa on hyvinvoinnin edistäminen. Sotealueet huolehtivat korjaavasta työstä, mutta kuntien pitää huolehtia ennaltaehkäisystä.

- Viisitoista vuotta sitten ajateltiin, että hyvinvoinnista huolehtivat liikuntapalvelut ja terveyspalvelut. Nyt ymmärretään, että myös kirjastot ovat tärkeä osa sitä työtä.

Tarkastelutavat ovat muuttuneet muutenkin. Ruotsalainen nostaa esimerkkinä:

- Mikä on kaupungin tärkein liikuntapaikka? Se ei ole urheiluhalli tai -kenttä. Se on pyörätie.

Viisautta tarvitaan

Hyvinvointialueiden perustamisessa on Ruotsalaisen mukaan myös piirteitä, joista on syytä kantaa huolta. Puolen Suomen kokoiselle alueelle pitää pystyä saamaan aikaan yhteinen näkemys, joka tyydyttää kaikkia.

Prosessi pitää viedä läpi siinä mielessä viisaasti, että kaikkien täytyy olla tyytyväisiä siihen. Ei saa käydä niin, että palvelut heikkenevät Meri-Lapissa ja ne keskitetään Rovaniemelle. Tuloksena ihmiset voivat käyttää perustuslaillista oikeuttaan valita hoitopaikkansa ja suuntaavat Ouluun. Se tarkoittaisi hyvinvointialueen rahojen valumista Ouluun.

- Toivon, että päättäjät ottavat huomioon koko maakunnan edun.

Jätelaki muuttui - mitä se tarkoittaa?

TEKSTI JA KUVA: EIJA KINNUNEN

Jäteala muuttuu kovaa vauhtia, jätteiden määrää halutaan vähentää ja materiaalin kierrätystä lisätä ja siten saavuttaa EU-direktiivien edellyttämiä jätehuollon ja kierrätyksen tavoitteita.

Jotta asiat etenisivät haluttuun suuntaan, myös jätelakia on päivitetty. Erilliskeräysmääräykset tiukentuvat ja muutokset astuvat voimaan portaittain:

Taajamien asuinkiinteistöissä, joissa on vähintään 5 huoneistoa 1.7.2022 alkaen on erilliskerättävä biojäte ja 1.7.2023 alkaen on erilliskerättävä myös lasi-, muovi-, kartonki- ja metallipakkaukset sekä pienmetalli.

Biojätekeräyksen vaihtoehtona on edelleen myös oma kompostori. Vuoden 2023 alusta lähtien jätehuoltolautakunnalla on velvollisuus pitää kompostointirekisteriä, jonne kaikki kompostorit on ilmoitettava. 2023 aloitetaan tekstiilikera.

1.7.2024 alkaen biojätekeräys koskee kaikkia taajamien asukkaita, myös omakotitaloja.

Jätteen tuottajan on merkittävä jäteastioihin selkeästi, mitä jätelajia ne sisältävät, ne on sijoitettava selkeästi ja erilleen muista tavaroista tilaan, josta ne voidaan esteettömästi ja työturvallisesti tyhjentää. Jäteastia-alue on pidettävä siistinä ja jäteastiat on pestävä vähintään kerran vuodessa ja biojäteastia vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tarpeen mukaan.

Perämeren jätehuollon alueen (Kemi, Keminmaa, Tervola, Tornio, Ylitornio) uudistuneet jätehuoltomääräykset astuvat voimaan 1.1.2023. Perämeren Jätehuollon sivuilta löydät määräyksien lisäksi lajitteluohjeita ja paljon muuta jätehuoltoon liittyvää tietoa, kannattaa tutustua: www.jakala.fi

SANASTOA

Kierrätys:

Prosessi, jossa jätteestä valmistetaan uusia tuotteita tai materiaaleja - ei sisällä jätteen hyödyntämistä energiana, polttoaineena tai maantäyttönä.

Kierrätysaste:

Miten suuri osa jätteestä hyödynnetään materiaalina jätteiden kokonaismäärästä.

Yhdyskuntajäte:

Asumisessa ja siihen rinnastettavassa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvä jäte.

Orgaaninen eli biohajoava jäte (ei saa viedä kaatopaikalle):

Esimerkiksi tekstiili, paperi, muovi, bio- ja puujäte

POP:

Pysyvä orgaaninen yhdiste, joka on myrkyllistä, hitaasti hajoavaa ja kertyy eliöihin. Käytetään esimerkiksi teollisuuskemikaaleina, palonesto- ja torjunta-aineina.

SUP:

Kertakäyttömuovi (single use plastics)

SER:

Sähkö- ja elektroniikkaromu

Osallistu Ympäristö- asennekyselyyn

osoitteessa bit.ly/YAkysely

Voit samalla osallistua arvontaan.

Vastausaikaa
30.11.2022 asti.

Kymmenen kysymystä kulttuurista

Sata taiteen vuotta - Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi koottu näyttely esillä taidemuseossa.

TEKSTI: TANJA KAVASVUO | KUVA: REIMA JUOPPERI

Kemin taidemuseo ja Kemin kaupunginteatteri viettävät molemmat tänä vuonna 75-vuotis-juhlavuottaan. Tunnetko näiden kulttuurilaitosten historiaa? Testaa tietosi kymmenellä kysymyksellä.

1. Kemin kaupunki sai vuonna 1947 merkittävän taidelahjoituksen, jonka pohjalta perustettiin taidemuseo. Kuka oli taidekokoelman kerääjä ja lahjoittaja?

a) Joel Jänkälä b) Juhani Leino c) Ape Rantaniemi

2. Kemin taidemuseon merkittävimpiin tapahtumiin on aikojen saatossa kuulunut nimitys aluetaidemuseoksi. Nykyisin taidemuseo toimii nimellä alueellinen vastuumuseo. Minä vuonna nimitys aluetaidemuseoksi tapahtui?

a) 1990 b) 1981 c) 1974

3. Arkkitehti Sebastian Savanderin suunnittelempia taidemuseon nykyisiä näyttelytiloja on kutsuttu Suomen kauneimmiksi. Minä vuonna Kemin taidemuseo muutti nykyisiin tiloihinsa?

a) 1990 b) 1980 c) 2001

4. Kemin taidemuseon kokoelmissa on tänä päivänä noin 3000 teosta. Mitkä maailmantaiteen kuuluisat nimet löytyvät kokoelmasta?

a) Monet, Degas, Mondrian
b) Rembrandt, Van Gogh, Da Vinci
c) Chagall, Braque, Picasso

5. Missä rakennuksessa Kemin kaupunginteatteri aloitti varsinaisen työnsä 1.8.1947?

a) Meripuiston lavalla b) Puistopaviljongissa c) Kemin Pirtillä

6. Kemin kaupunginteatterin ensimmäisenä teatterinjohtajana toimi Vili Lehosti vuosina 1947–1952. Kuinka monta johtajaa Kemin kaupunginteatterissa on sen 75-vuotisen taipaleen aikana yhteensä toiminut?

a) 9 b) 16 c) 24

7. Kemin kaupunginteatteri sai omat tilat Kemin kulttuurikeskuksen II-vaiheen valmistuttua vuonna 1980. Uusi teatteritila vihittiin käyttöön 22.11.1980. Milloin teatteri joutui muuttamaan tiloista pois sisäilmaongelmien vuoksi?

a) Syksyllä 2018 b) Keväällä 2020 c) Talvella 2021

8. Kemin kaupunginteatterissa on esitetty kevääseen 2022 mennessä 577 eri näytelmää. Mikä niistä on kerännyt eniten katsojia (17391 katsojaa)?

a) Pyykkärit (2012)
b) Aladdinin taikalamppu (2014)
c) Nätti-Jussi ja leivän isä (1993)

9. Kuinka monta katsojaa Kemin kaupunginteatterin esityksissä on ollut yhteensä kevääseen 2022 mennessä?

a) 95 000 b) 695 389 c) 1 631 744

10. Kemin kaupunginteatterissa toimii nuorisolinja, jossa alueen nuoret saavat perehtyä teatterin tekemiseen, kehittää omaa ilmaisutaitoaan, rohkeutta, itsetuntoa ja yhteisöllisyyttä. Minä vuonna nuorisolinjan toiminta alkoi?

a) 2004 b) 2009 c) 2014

Kysymysten oikeat vastaukset: 1c, 2b, 3a, 4c, 5c, 6c, 7a, 8c, 9c, 10a

Melchior Lencyelin Keisarinna. Ensi-iltavuosi Kemin kaupunginteatterissa 1957.
Kuva: Kemin Kuvaamo 1957.

Taidemuseon kokoelmat esillä Kulttuurikeskuksessa 1970-luvun lopulla.
Nykyään tiloissa sijaitsee Kemin sarjakuvanäyttely.
Kuva: Kemin taidemuseon arkisto.

Howard Lindsayn ja Russel Crousen The Sound of Music. Ensi-iltavuosi Kemin kaupunginteatterissa 2009. Kuva: Ismo Perkkiö 2009.

KOLUMNI

Kemin Energia ja Vesi huolehtii kaupunkilaisten perustarpeista

Jos asunnossa on valot päällä, lämpötila sopiva ja hanasta tulee vettä, iso osa ihmisen perustarpeista on kunnossa. Arjessa ei välttämättä tule ajatelleeksi, miten paljon tuohon vaaditaan työtä: esim. rakentamista, kunnossapitoa, päivystystä. Kuntalaisen ei tarvitse asialla päättään vaivata, sillä meidän tehtävämme on huolehtia siitä, että asukkaiden ja yritysten elämä olisi mahdollisimman sujuvaa.

Kemin Energia ja Vesi Oy on kaupungin kokonaan omistama tytäryhtiö, jossa työskentelee yli kuusikymmentä energian ja vesihuollon ammattilaista. Yhtiön tehtävänä on tuottaa asukkaiden ja yritysten sähkö-, lämpö- ja vesihuoltopalvelut luotettavasti ja kustannustehokkaasti. Kaukolämmön tuotamme pääosin omilla puupohjaisiin polttoaineisiin perustuvilla lämpölaitoksillamme. Tulevana talvena käytämme vielä vähäisessä määrin turvetta, mutta sen jälkeen lämpö tuotetaan fossiilivapaasti.

Kaupunkilaisille näkyvän toiminnan lisäksi yhtiön tehtävänä on tuottaa lisäarvoa omistajalleen ja sitä kautta kaupunkilaisille. Tätä tehtävää yhtiö toteuttaa kolmella tavalla. Ensinnäkin yhtiö kehittää toimintaansa ja investoi niin, että yhtiön arvo kasvaa. Toiseksi yhtiö muistaa omistajansa tilinpäätöksen yhteydessä ja vielä kolmantena yhtiön asiakkaat saavat taloudellista hyötyä valtakunnan tasoa alhaisemmista hinnoista.

Mikko Kangasniemi
toimitusjohtaja

Energian kallistuminen näkyy kaukolämmössäkin

TEKSTI JA KUVA: MATTI NIKKILÄ

Yli puolet kemiläisistä asuu kodissa, joka lämpiää kaukolämmöllä.

- Aikaisemmin tuntui, että energia-alan asiat eivät kiinnosta juuri ketään. Nyt tuntuu, että kysymyksiä tulee jatkuvasti, naurahtaa Kemin Energia ja Vesi Oy:n toimitusjohtaja Mikko Kangasniemi.

Energian kustannukset ovat kasvaneet kaikkialla, ja se on myös vaikuttanut Kenveenkin. Yhtiön hallitus päätti nostaa kaukolämmön hintaa lokakuun alusta 9,8 prosenttia.

Taustalla on usempiakin syitä. Tärkein niistä on puupolttoaineen hinnan nousuminen. Venäjältä ei enää tuoda

Suomeen polttopuuta, ja turpeen polton väheneminenkin on lisännyt puun kysyntää. Kenve polttaa vielä tulevan talven ajan jonkin verran turvetta, mutta sen jälkeen se siirtyy pelkästään puuhun. Suunta alalla on yleisestikin kohti puun polttamista.

- Turpeen päästöoikeus on kallistunut huomattavasti. Jos emme olisi siirtyneet pois turpeesta, olisivat päästöoikeuksien hinnat aiheuttaneet sen, että asiakashintaa olisi pitänyt nostaa parikymmentä prosenttia, Kangasniemi sanoo.

Tuotantoa hajautettu

Yli puolet kemiläisistä asuu kodissa, joka lämpiää kaukolämmöllä. Tiivis kaupunkirakenne on edullinen myös kaukolämmön jakelun kannalta.

Kenve tuottaa kaukolämpöä kahdella laitoksella. Niiden huipputeho on yh-

teensä noin 50 megawattia. Tämän lisäksi kaukolämmön tuotantoa on hajautettu sillä tavalla, että myös Metsä-Fibren uudelle biotuotetehtaalle rakennetaan 30 megawatin tehoinen lämmönsiirrin. Metsä-Fibre on tuottanut kaukolämpöä Kemille ennenkin.

- Lämmönsiirtimen teho vastaa sitä, mitä meidän verkostomme pystyy ottamaan vastaan.

Tulevaisuutta seurattava

Energia-ala tulee pysymään julkisessa keskustelussa pitkään. Yksi teema, joka tulevaisuudessa jää pohdittavaksi, on puun polton kohtalo. Tämä on nyt pinnalla Euroopan Unionin keskusteluissa.

Tulevaisuutta pitää siksi seurata tarkasti. Yksi kysymys on, miten kävisi, jos pyöreän puun polttaminen sisällytettäisiin päästökauppaan.

- Toinen asia on, miten kaukolämpö jatkossa tuotettaisiin. Olisiko se esimerkiksi geotermistä lämpöä tai hukkalämpöä jostain muusta toiminnosta? Vai siirrytäänkö tulevaisuudessa kenties sähkökattiloihin, jossa lämpöä tuotetaan suoraan tuulisähköllä?

Järjestöjen tukeminen

TEKSTI JA KUVA: MARKE RAUTIALA

Kemin kaupunginhallituksen toimesta uudistettiin järjestöjen avustusten jakoperusteita tälle vuodelle. Avustuksia myönnettiin kumppanuussopimuksiin, projektien käynnistämisen tukemiseen ja urheilijastipendeihin. Muita avustusmuotoja ovat kaupungin (lakisääteisten) tilojen maksuttomat kokoontumistilat kaksi kertaa kuukaudessa yhdistyksen kokoontumisia varten.

Avustusuudistuksen tavoitteena on saada yhdistyksille myönnettyillä tuilla vaikuttavuutta, luoda elinvoimaa ja tukea aktiivisesti toimivia yhdistyksiä. Vuoden 2023 avustukset tulevat haettaviksi loppuvuodesta 2022.

Linnunpönttöjä kaupunkilaisten ja luonnon iloksi

Veitsiluodon Reserviupseerit ry haki tuhannen euron projektirahoitusta 120 linnunpöntön valmistamiseen Kemin kaupunkiympäristöön. Reserviupseerien hankevastaavana toimi Mauri Koitila. Linnunpöntöt varmistavat pesimäpaikkoja muun muassa talitinteille ja kirjosiepoille. Etenkin pienempiä lintuja uhkaavat irtokissat, varikset ja harakat. Vuosien kokemuksella linnunpönttöjen tekninen toimivuus on hiottu huippuunsa. Pöntöt ovat huollettavia ja puuystävällisiä kiinnitystapansa vuoksi.

"Linnunpönttöjen olemassaolon iloja ja hyötyjä on paljon. Linnut hävittävät puun tuholaisia ja lintujen laulun kuunteleminen on terapeutista. Pönttöjen viennit, asentamiset sekä niiden huoltaminen on hyvä kannustin ulkoilemiseen", Koitila kertoo.

Kemin Energia ja Vesi Oy:n toimitusjohtaja Mikko Kangasniemi sanoo, että kaukolämmön tuotannon suhteen tulevaisuutta on seurattava tarkasti.

BRIEFLY IN ENGLISH

Services continue as before after the social reform

The wellbeing services counties start operating in January 2023. The services for the people continue as before.

During the preparations for the counties, the work has prioritized the continuity for client services. While changes may occur at some later period, initially the social reform concentrates on organizational issues.

Liisa Niiranen maintains that initially most of the changes can be found on the managerial level. Niiranen, who works as both the director of basic social services in Kemi and the director of social services in the Lapland wellbeing service county, says that a lot of work remains to be done. In social services, harmonization of fees requires a lot of work.

Services offered for students and school children, such as public health nurses, welfare officers and school psychologists, will be also handled by the wellbeing county.

Rising energy costs affect district heating prices

The rising costs of oil have had a chain reaction on the overall energy prices. In addition, the current sanctions have caused that wood fuel is no longer imported to Finland from Russia. Because of the trend where many operators are more and more interested in biomass (i.e. mostly wood), the prices of wood fuel have risen as well.

This has had the effect that district heating prices in Kemi have been revised upward by 9,8 per cent. Mikko Kangasniemi, the chief executive officer of Kemin Energia ja Vesi Oy states that operators in the energy field must maintain a keen eye on future developments.

More than half of the people living in Kemi live in a house that uses district heating. The district heating is almost carbon neutral, as it uses primarily wood fuel. Using peat as a fuel be abandoned after this heating season.

